

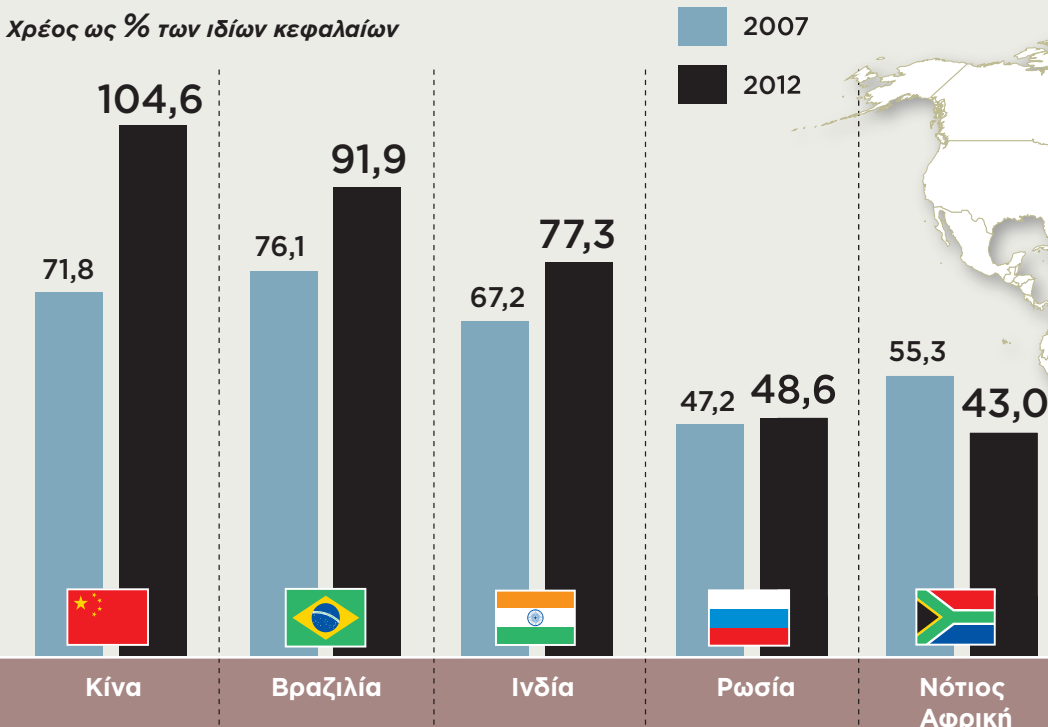
ΚΟΣΜΟΣ

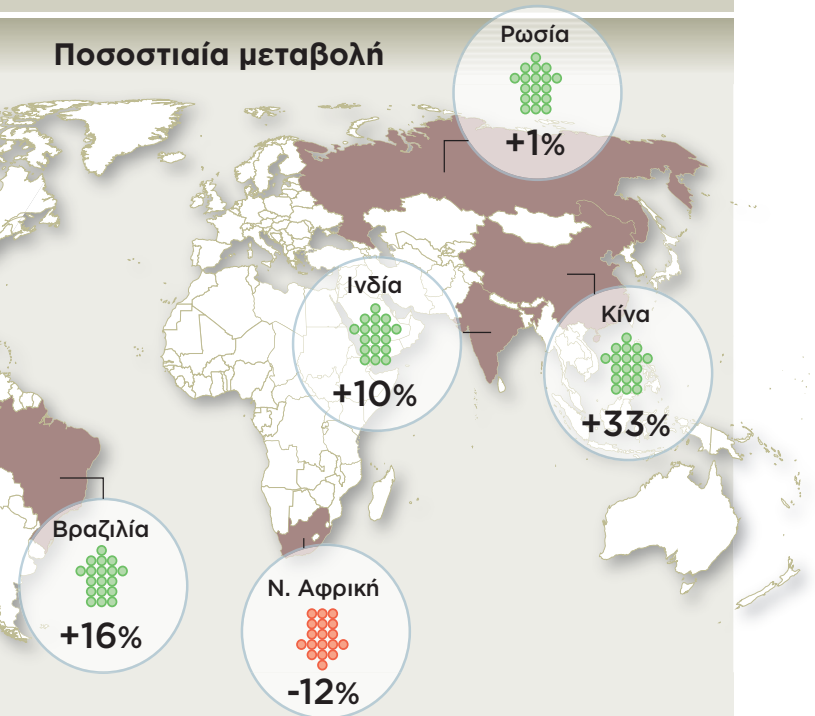
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ

Η μόχλευση στον ιδιωτικό τομέα

Χρέος ως % των ιδίων κεφαλαίων

Ποσοστιαία μεταβολή

ΠΗΓΗ: «Financial Times»

ΤΟ ΥΨΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΗΣ ΤΑΧΕΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΚΡΑΤΙΚΟ ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ Η «ΦΟΥΣΚΑ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ»

Το χρέος «πνίγει» την Κίνα

Πριν από περίπου δύο μήνες ο κεντρικός τραπεζίτης της Κίνας **Ζου Χσιαοτσουάν** έκανε μια δήλωση που χτύπησε καμπανάκι στις αγορές. Είπε ότι θα πρέπει να μπει φραγμός στην πιστωτική επέκταση και την υψηλή ρευστότητα των αγορών, με αποτέλεσμα το επιτόκιο στη διατραπεζική αγορά να φτάσει σε λίγες ώρες σχεδόν στο 14%.

Η κίνηση του Κινέζου κεντρικού τραπεζίτη αντανακλά την αγωνία της κυβέρνησης της Χώρας του Κόκκινου Δράκου να «μαζέψει» το χρέος που έχει αναρριχηθεί σε δυσθεώρητα ύψη. Η πιστωτική επέκταση στην Κίνα τα τελευταία χρόνια έτρεχε με ρυθμούς υψηλότερους από αυτούς του ΑΕΠ και αυτός ήταν ο λόγος που πριν από μερικούς μήνες η Fitch υποβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Κίνας για πρώτη φορά από το 1999. Το συνολικό χρέος του ασιατικού γίγαντα εκτινάχτηκε από το 180% του ΑΕΠ το 1998 σε πάνω από 200% σήμερα, ποσοστό που αντιστοιχεί σε περίπου 16,3 τρις. δολάρια.

Όπως σημειώνουν οι «Financial Times», ένας από τους κύριους λόγους για την αύξηση του χρέους πρέπει να αναζητηθεί στη φιλοδοξία κυβερνητικών αξιωματούχων της περιφέρειας για ταχεία ανάπτυξη με κρατικό χρήμα. Για να ενισχύσουν την ανάπτυξη, οι Κινέζοι τεχνοκράτες κατέφευγαν επί σειράν ετών στη γνωστή πρακτική: η κυβέρνηση αγόραζε φτηνά τεράστια εκτάσεις γης από τους αγρότες, τις πωλούσε σε κατασκευαστές και αυτοί με τη σειρά τους έχτιζαν

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com

αυτό που σήμερα πολλοί αποκαλούν «κινεζική φούσκα των ακινήτων».

Το κράτος ήταν η μηχανή που έδινε κίνηση στον τροχό της ανάπτυξης, καθώς τα έργα αυτά χρηματοδοτούνταν με επίσης κρατικό χρήμα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, όπως σημειώνουν οι «Financial Times», αποτελεί η πόλη Γκουιγιάνγκ στην επαρχία Γκουιζού, που για χρόνια είχε ανάπτυξη 15% και στην οποία χτίστηκαν κτιριακά συγκροτήματα που μπορούν να στεγάσουν 40.000-350.000 ανθρώπους. Στα περισσότερα όμως από αυτά τα συγκροτήματα, τα μισά σπίτια παραμένουν απούλητα, γεγονός που, εκτός του ότι προκαλεί ασφυξία στους κατασκευαστές, δείχνει και την

έκταση της πιστωτικής επέκτασης στην αγορά ακινήτων.

Παραθυράκι στο νόμο

Επισήμως το χρέος της Γκουιγιάνγκ είναι μόλις 17% ως προς το ΑΕΠ της επαρχίας. Και αυτό διότι οι τοπικές κυβερνήσεις δεν μπορούν να δανειζονται. Ενα παραθυράκι στο νόμο όμως επιτρέπει στις πόλεις και τους δήμους να δημιουργούν επενδυτικούς βραχίονες, μέσω των οποίων δανειζονται και κάνουν αγοραπωλησίες. Στην επαρχία Γκουιγιάνγκ υπάρχουν τρεις τέτοιες εταιρίες, των οποίων το χρέος, αν προστεθεί στο συνολικό χρέος της επαρχίας, φτάνει στο 58% του ΑΕΠ.

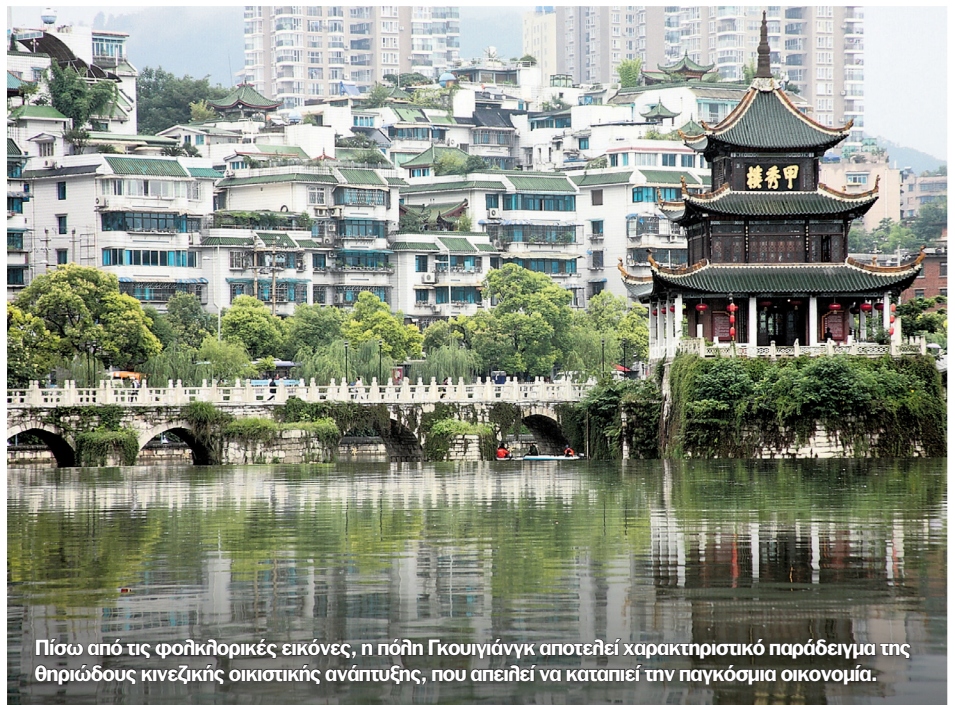
Αυτή είναι μια πάγια τακτική για τις

κινεζικές περιφέρειες. Σε αυτό το σημείο ερχόμαστε σε ένα άλλο πρόβλημα της οικονομίας της χώρας: στο σκιώδες τραπεζικό σύστημα, που τροφοδοτεί τη «φούσκα» του χρέους. Σε αυτό το σύστημα τα επιτόκια, κάποιες φορές, ξεπερνούν το 25% και τα δάνεια αυτά χρηματοδοτούν αφειδώς επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Η τεράστια πιστωτική επέκταση μετατράπηκε σε ουρανοξύστες, έργα υποδομής και τεράστια οικιστικά συγκροτήματα με εκατομμύρια σπίτια.

Αναλυτές προειδοποιούν ότι, αν η «φούσκα» σκάσει, οι συνέπειες θα είναι απρόβλεπτες, όχι μόνο για την Κίνα, αλλά και για την παγκόσμια οικονομία. Για να δώσουμε μια τάξη μεγέθους της «φούσκας», να πούμε μόνο ότι με τις σημερινές συνθήκες η έκταση γης που έχει

αγοράσει η Γκουιγιάνγκ μέσω των επενδυτικών εταιριών δεν θα έχει πουληθεί προτού περάσουν 28 χρόνια.

Παράλληλα με το δημόσιο χρέος αυξάνεται και το ιδιωτικό, το οποίο αυξήθηκε από 70% του ΑΕΠ το 2007 σε 124% του ΑΕΠ πέρσι, σύμφωνα με την JPMorgan, ενώ η σχέση χρέους προς ίδια κεφάλαια των κινεζικών επιχειρήσεων έφτασε στο 110% του ΑΕΠ, που είναι το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των αναπτυσσόμενων χωρών. Η κυβέρνηση προσπαθεί να περιορίσει τα δάνεια στον ιδιωτικό τομέα, αλλά εδώ έρχεται και πάλι το σκιώδες τραπεζικό σύστημα να καλύψει το κενό. Όσο για τα νοικοκυριά, από το 30%, που ήταν το 2007 το ποσοστό χρέους ως προς το εισόδημα, στο τέλος του 2011 είχε φτάσει στο 50%. ■

Πίσω από τις φολκλορικές εικόνες, η πόλη Γκουιγιάνγκ αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της θηριώδους κινεζικής οικιστικής ανάπτυξης, που απειλεί να καταπιεί την παγκόσμια οικονομία.